

**MUNI
ARTS**

Akademické čtení a psaní

FAVMPa080

FAV JS 2022

20. 4. 2022

Dagmar Mocná: *Červená knihovna v českém filmu 30. let*

- Jak se Vám text četl?
- Jaká je hlavní teze textu?

- V které části byste hledali klíčovou pasáž k pochopení hlavního argumentu?
- Jaké výzkumné otázky text umožňuje klást?

- Co Vám v textu chybí?

- Jaká konkrétní témata byste s pomocí tohoto textu řešili/zaštíteli (cca 3)?
- Hodí se text jako metodologická záštita pro Vaše výzkumné téma a proč?

Červená knihovna – resumé

- „Podrobnou analýzou Mocná ukázala , že vo väčšine prípadov filmy výdatne čerpali zo žánrových a tvarových schém literárnej „červenej knižnice“, a tak sa z nej stala zásobárňa osvedčených postupov komerčnej tvorby, garantujúcich úspech u divákov.“ (ZS)
- „Komparatívni analýza snímok a predloh, spoločne s rešeršou dobovej kritiky, umožňuje Mocné podchytiť jej rozdiely a podobnosti.“ (MČ)
- „Kým recenzenti väčšinou preferovali technickú kvalitu nad obsahovou stránkou, zmeny v obsahovej stránke boli prijímané divákmi rôzne – záležalo na tom, nakoľko boli pridané prvky integrované do zvyšku príbehu.“ (MD)
- „Zajímavým poznatkem textu je fakt, že literární červená knihovna byla více kritizovaná literárními kritiky, na rozdíl od červené knihovny filmové. Ta byla povětšinou pranýřována za svou technickou špatnost. A tento problém nebyl jediný.“ (ŠCh)

Červená knihovna – resumé

- „Hlavnými problémami, ktorými sa Dagmar Mocná zaoberá vo svojom texte, sú nástrahy prevádzania knižných diel do filmovej podoby. ... Dopyt a následné ustálenie odľahčovania týchto diel malo za následok vytvorenie žánrového hybridu, pre ktorý sa často potlačovali rôzne sociálno-kritické, ale aj iné motívy z predlohy.“ (DG)
- „Červené knihovny je udivovat čtenářky překvapivým vývojem zápletek, neměly by chybět dějové zvraty a mezní situace – v tom byla nejzručnější Maryna Radoměřská, její prózu však nebylo snadné převést do filmové podoby.“ (MR)
- „Svůj přehledný text dělí do šesti částí, v každé z nich danou problematiku zkoumá z jiné perspektivy.“ (JC)
- „Filmová kritika nebola veľmi nadšená z komerčnosti týchto filmov, ale bola k nim omnoho zhovievavejšia než literárna kritika ku vtedajším dielam, a to hlavne preto, že film bol v tých časoch považovaný za ľudovú zábavu.“ (PK)

András Bálint Kovács: *Screening Modernism* (Kapitola 4)

- Jak se Vám text četl?
- Jaká je hlavní teze textu?

- V které části byste hledali klíčovou pasáž k pochopení hlavního argumentu?
- Jaké výzkumné otázky text umožňuje klást?

- Co Vám v textu chybí?

- Jaká konkrétní témata byste s pomocí tohoto textu řešili/zaštítili (cca 3)?
- Hodí se text jako metodologická záštita pro Vaše výzkumné téma a proč?

Screening Modernism: Resumé

- „Andras Bálint Kovács vytváří kategorizaci narativních specifíků modernistické kinematografie. Částečně se opírá o módy narace Davida Bordwella, vůči kterým se však zároveň částečně vymezuje.“ (MČ)
- „Používá prvky, Bordwellom označené ako neklasické a ďalej na nich stavia, predstavujúc rozdiel medzi umeleckým klasickým a modernistickým naratívom – tvrdí, že kým narácia klasických umeleckých filmov tvorí vrstvený, komplexný systém, v modernistickom naratíve je tento systém navyše nejednoznačný až protichodný.“ (MĎ)
- „Dôležité je pochopenie klasického umeleckého filmu, ktorého aspekty sa dajú rozdeliť do dvoch kategórií: znaky, ktoré vytvárajú viacvrstvé postavy, prostredie a príbeh a tri hlavné princípy moderného umenia, teda abstrakciu, reflexivitu a subjektivitu.“ (DG)
- „Jako středobod modernistického filmu, od něhož se odvíjí celý proces vyprávění, autor považuje postavy. Konkrétně odcizené abstraktní jedince, postavy vykořeněné z reálného života a zahleděné do svých vnitřních světů.“ (JC)

Screening Modernism: Resumé

- „Jako poslednímu se autor věnuje narativním trajektoriím – lineární, cyklické a spirálové.“ (ŠCh)
- „K pochopeniu netradičného je potrebné pochopiť obyčajné, preto Kovacs v krátkosti začína kapitolu charakteristikami Davida Bordwela klasickej naratívnej konštrukcie. Následne tieto znalosti rozvíja o svoje poznatky modernistických filmov, v okamihoch textu sa dostáva až k postmodernej naratívnej tvorbe.“ (ZS)
- „Jednotlivec v umeleckej narácii je zároveň odlišným od jedincov v klasickej narácii. Často sú to umelci, alebo ľudia, ktorí sú oslobodení od materiálnych pokušení, vďaka čomu sa ponúka priestor pre skúmanie ich psychiky, snov, atď.“ (PK)
- „Vníma v nej rozprávanie príbehov s jasným začiatkom a koncom, veľakrát zanecháva veľa detailov a vysvetlení na predstavivosti diváka.“ (MM)

Screening Modernism – Moje resumé

Podle autora je nejnápadnějším rysem modernistické kinematografie její narace, která vyžaduje od diváka aktivní spolupráci. Oslabená kauzalita tohoto typu vyprávění je výsledkem pocíťované globální krize, kterou hlavně počátkem 70.let ve zvýšené míře reflektují i další umělecké druhy jako divadlo, výtvarné umění nebo literatura – tu však s filmem nepojí tolik vztah přímé adaptace jako přejímání rozvolněných narativních struktur. Po metodologickém vymezení a rozpracování Bordwellova konceptu neklasické narace následuje klíčová část, kdy Kovács dává do souvislosti vyprávění spolu s dobově preferovanými typy postav: mladí muži maximálně ve středním věku, bez finančních problémů a se svobodou pohybu, kteří mají na starosti jen sami sebe a svůj vnitřní svět (s. 67–70) .

=> Kovács toto nevnímá jako vhodný námět pro genderovou analýzu, nicméně funguje tu určitá korelace přece! Mají ženské postavy v těchto filmech stejné výchozí pozice jako muži? Mohou se i ony svobodně pohybovat nebo ne? Mají na starosti jen svůj vnitřní svět nebo je definuje primárně perspektiva/starost o druhé?